

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 676/2024-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **BIO INOVÁCIE, s.r.o.**, Karpatské námestie 10/7770, Bratislava, zastúpeného Advokátska kancelária SLAMKA & Partners s.r.o. Radlinského 1735/29, Dolný Kubín, proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 25Co/42/2024-240 z 12. novembra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 3. decembra 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením krajského súdu o neodkladnom opatrení.

II.

2. Žalobca sa proti sťažovateľovi domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by mu bolo uložené zdržať sa užívania pozemkov. Tvrdil, že tieto pozemky mu prenajal Slovenský pozemkový fond (ďalej len „SPF“), no sťažovateľ na nich od roku 2018 hospodári. Okresný súd tento návrh zamietol, keďže žalobca uzavrel nájomné zmluvy k iným pozemkom ako tým, ku ktorým žiadal nariadiť neodkladné opatrenie. Nájomné zmluvy boli k pozemkom, ktoré sú zobrazené v katastri nehnuteľností ako parcely registra C (ďalej len „pozemky registra C“), no návrh bol k pozemkom, ktoré sú v katastri nehnuteľností zobrazené ako parcely registra E (ďalej len „pozemky registra E“).

3. Proti tomu podal žalobca odvolanie, v ktorom tvrdil a tabuľkou preukazoval, že pozemky registra C a pozemky registra E sa prekrývajú. Okrem toho tvrdil, že sťažovateľ si k pozemkom uplatňuje dotácie. Sťažovateľ k tomu uviedol, že zmluvy žalobcu so SPF sú pre nedostatočnú špecifikáciu predmetu nájmu neplatné, čo vyplýva z právneho posúdenia obdobných zmlúv v inom právoplatne skončenom spore.

4. Krajský súd ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením uznesenie okresného súdu zmenil a sťažovateľovi neodkladným opatrením nariadil, aby sa zdržal užívania pozemkov. Žalobcovi uložil do 30 dní podať žalobu o vypratanie pozemkov a náhradu škody. Bol toho názoru, že žalobca nájomnými zmluvami a listami vlastníctva preukázal právo užívať pozemky, z čoho vyplýva pravdepodobnosť jeho nároku. Rovnako preukázal, že tieto pozemky užíva sťažovateľ, z čoho vyplýva potreba úpravy pomerov strán. K námietke sťažovateľa o neplatnosti zmlúv uviedol, že rozhodnutia iných súdov v obdobnej veci nemožno považovať za ustálenú súdnu prax a k spravodlivému usporiadaniu pomerov medzi stranami prispeje nariadenie neodkladného opatrenia. Nie je podstatná evidencia pozemkov v rôznych registroch, ale to, že ide o tú časť zemskeho povrchu, ktorá bola sťažovateľovi prenajatá.

III.

5. Podľa sťažovateľa sa krajský súd nevysporiadal s jeho podstatnými argumentmi z vyjadrenia k odvolaniu žalobcu. Najmä s tvrdením o neplatnosti nájomnej zmluvy pre jej neurčitosť. Tým krajský súd rezignoval na predbežné skutkové a právne posúdenie práva, ktorému sa má neodkladným opatrením poskytnúť ochrana. V tejto súvislosti poukazuje na nález ústavného súdu (III. ÚS 139/2022). Podľa sťažovateľa záveru krajského súdu o osvedčení práva žalobcu chýba čo i len pokus o osvedčenie tohto práva. Neboli tak rešpektované minimálne požiadavky, ktoré tvoria podstatu základného práva na súdnu ochranu a ktoré musia byť dodržané aj pri nariadení neodkladného opatrenia. Okrem toho poukazuje na to, že pozemky nerušene užíval a na jar 2024 na nich zasial. Namieta, že krajský súd nezohľadnil § 12 ods. 3 zákona č. 504/2003 Z. z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesných pozemkov a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poľnohospodárskom nájme“).

IV.

6. Ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená, a preto bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietnutá.

7. Článok 6 ods. 1 dohovoru sa spravidla neaplikuje na rozhodovanie o neodkladných opatreniach (rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva z 15. 10. 2009 MICALLEF v. MALTA, sťažnosť č. 17056/06 a z 10. 1. 2000 APIS a. s. v. SLOVENSKÁ REPUBLIKA, sťažnosť č. 39754/98). Argumentácia sťažovateľa, ktorá sa koncentruje do námietok nedostatočného zdôvodnenia namietaného uznesenia, neobsahuje žiadnu osobitnú argumentáciu, z ktorej by bolo možné dospieť k tomu, že namietaným uznesením došlo k porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

8. Rovnako nedôvodná je námietka porušenia základného práva na súdnu ochranu. Posudzovanie podmienok na vydanie neodkladného opatrenia je primárne vecou všeobecných súdov. K ústavným sťažnostiam, v ktorých sa namieta porušenie ústavných práv rozhodnutím o týchto opatreniach, treba pristúpiť zdržanlivo. Nielen preto, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov, ale aj preto, že ide o rozhodnutia, ktorými sa do práv a povinností strán nezasahuje konečným spôsobom. Zasiahnuť do týchto rozhodnutí možno iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu. Výnimočnosť zasahovania ústavného súdu do rozhodnutí o neodkladných opatreniach neznamená, že tieto sú úplne mimo rámca ústavnoprávneho prieskumu.

Ak sú dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie o neodkladnom opatrení, zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne sú zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípom spravodlivosti, možno konštatovať zjavnú nedôvodnosť či arbitrárnosť rozhodnutia (III. ÚS 406/2023). Tak tomu vo veci sťažovateľa nie je.

9. Nemožno dospieť k záveru, že by krajský súd vôbec nereagoval na argumentáciu sťažovateľa o neplatnosti nájomnej zmluvy. Táto argumentácia vychádzala z poukazu na iný právoplatne rozhodnutý spor v obdobnej veci. K tomu krajský súd uviedol, že vzhľadom na to, že takéto rozhodnutie nemožno považovať za ustálenú rozhodovaciu prax, nie je dôvod z neho vychádzať. Tomu nasledovali zrozumiteľné úvahy krajského súdu o tom, že pozemky, ku ktorým sa žalobca domáhal neodkladného opatrenia, hoc aj označené iným registrom katastra nehnuteľností, možno stotožniť s tými pozemkami, ktoré si sťažovateľ prenajal od SPF. Napriek tomu, že táto úvaha krajského súdu nedosahuje kvalitu zdôvodnenia konečného skutkového a právneho záveru toho, že žalobca je oprávnený pozemky užívať, nemožno dospieť k tomu, že by šlo o procesný exces v miere porušenia základného práva na súdnu ochranu tak, ako tomu bolo v náleze ústavného súdu, na ktorý sťažovateľ poukazoval (III. ÚS 139/2022). To platí o to viac, že sťažovateľ v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia netvrdil a ani nepreukazoval také skutočnosti, z ktorých by bolo možné dospieť k záveru, že on je oprávnený sporné pozemky užívať.

10. Uznesenie krajského súdu obsahuje zdôvodnenie osvedčenia práva žalobcu v miere potrebnej na záver o tom, že je splnený predpoklad na nariadenie neodkladného opatrenia k pozemkom, ku ktorým sťažovateľ netvrdí žiadne skutočnosti odôvodňujúce jeho právo užívať ich. Čo sa týka námietky, že krajský súd nezohľadnil § 12 ods. 3 zákona o poľnohospodárskom nájme, treba uviesť, že zo sťažovateľom predloženého rozhodnutia krajského súdu nevyplýva, že by sťažovateľ takúto námietku proti dôvodnosti nariadenia neodkladného opatrenia vzniesol. Nie je dôvod ďalej zisťovať, či táto námietka bola uvedená vo vyjadrení sťažovateľa, ktoré k ústavnej sťažnosti nebolo priložené.

11. Podľa sťažovateľom až v ústavnej sťažnosti zdôrazneného ustanovenia zákona, ak ide o pozemok, ktorý je užívaný bez nájomnej zmluvy, doručí jeho vlastník užívateľovi pozemku návrh na uzatvorenie nájomnej zmluvy alebo výzvu na vrátenie a prevzatie pozemku. Ak nedôjde k uzatvoreniu nájomnej zmluvy alebo ak bola doručená výzva na vrátenie a prevzatie pozemku, je užívateľ pozemku povinný pozemok vrátiť do 30 dní po zbere úrody, alebo ak ide o pozemok, na ktorom nebola založená úroda, do konca príslušného kalendárneho roka. Toto ustanovenie upravuje vzťah vlastníka a užívateľa pozemku, no žalobca je jeho nájomcom. Okrem toho z tvrdení sťažovateľa vôbec nevyplýva, ako mu v polovici novembra, kedy došlo k nariadeniu neodkladného opatrenia, mohlo byť zabránené v zbere úrody z plodín, ktoré, ako tvrdí, zasial ešte na jar.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. decembra 2024

Robert Šorl
predseda senátu